

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ Γ' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

Υπεύθυνη τμήματος ΝΓΛ: ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΧΡΗΣΤΑΚΗ
Επιμέλεια διαγωνίσματος: ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΚΑΡΑΒΑΣΙΛΑ

A1. Η συντάκτρια του κειμένου 1 παρουσιάζει τα οφέλη που αποκομίζει ο άνθρωπος από τα ζώα. Αρχικά, τονίζει ότι στο παρελθόν οι άνθρωποι εκμεταλλεύονταν κυρίως τα ζώα για την επιβίωσή τους, γεγονός που οδήγησε στην πρόοδο του πολιτισμού. Στη συνέχεια επισημαίνει ότι η κάλυψη των αναγκών των ζώων βοηθά τον άνθρωπο να προγραμματίσει καλύτερα τη ζωή του και να αποκτήσει μια πιο σταθερή καθημερινότητα. Τέλος, παρακινείται να ασκηθεί και να απολαύσει τη φύση, ενώ ανανεώνεται και γενικότερα κινητοποιείται. (λέξεις 77)

B1. Τα ζώα σε αντίθεση με τον άνθρωπο δεν εκδιώχτηκαν ποτέ από τον παράδεισο. Τα ζώα διακρίνονται για την αγνή και αθώα φύση τους. Λειτουργούν ενστικτωδώς με στόχο την επιβίωσή τους αλλά οι αντιδράσεις τους δεν κρύβουν δόλο και ανταποδίδουν την αγάπη σε όποιον τα φροντίζει. Αντιθέτως, στον άνθρωπο αντιμάχονται το καλό με το κακό και συχνά νικά το δεύτερο. Παρά τη λογική, που διαθέτει ο άνθρωπος, συχνά τον κυριεύουν τα βίαια ένστικτά του και βλάπτει τον συνάνθρωπό του, για να εξυπηρετήσει το προσωπικό του συμφέρον. Επομένως, τα αμαρτήματα του ανθρώπου του στέρησαν μια θέση στον παράδεισο, ενώ τα ζώα την εξασφάλισαν δικαιωματικά. (102 λέξεις)

B2. Το κείμενο 2 ανήκει στα **επιχειρηματολογικά** κείμενα. Συγκεκριμένα, πρόκειται για **άρθρο**. Στοιχεία που επιβεβαιώνουν το είδος του κειμένου είναι αρχικά η **αφόρμηση** από την επικαιρότητα που υπάρχει στον πρόλογο («Με αφορμή τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας Ζώων στις 4 Οκτωβρίου»), καθώς φαίνεται ότι ένα **επίκαιρο γεγονός**, ο εορτασμός της Παγκόσμιας Ημέρας Ζώων, έδωσε το έναυσμα στην αρθρογράφο να αναφερθεί στη σχέση του ανθρώπου με τα ζώα. Στη συνέχεια, η συντάκτρια του κειμένου κάνει **επίκληση στη λογική** και παραθέτει **ως τεκμήρια αριθμητικά δεδομένα**, για να αποδείξει τον ισχυρισμό της ότι όλο και περισσότεροι άνθρωποι υιοθετούν ζώα («ότι περισσότερες από 70 εκατομμύρια ευρωπαϊκές οικογένειες διαθέτουν τουλάχιστον ένα κατοικίδιο ζώο, ενώ τουλάχιστον δύο ζώα συντροφεύουν κατά μέσο όρο κάθε αμερικανική οικογένεια»). Με αυτόν τον τρόπο δίνει αντικειμενικότητα και αξιοπιστία στους ισχυρισμούς της, χαρακτηριστικά που συνάδουν με τον ενημερωτικό χαρακτήρα του άρθρου. Τέλος, για να δώσει περισσότερο κύρος, αξιοπιστία και εγκυρότητα στο λόγο της, **επικαλείται την αυθεντία και παραθέτει αυτούσια τα λόγια** του Ινδού ηγέτη Μαχάτμα Γκάντι («Το μεγαλείο και η ηθική πρόοδος ενός έθνους μπορούν να κριθούν από τον τρόπο που φέρεται στα ζώα») και του Τσέχου συγγραφέα Κάρελ Τσάπεκ («αν οι σκύλοι μιλούσαν, θα δυσκολευόμασταν όσο και με τους ανθρώπους να τα πάμε καλά») με τα οποία τονίζει την ανάγκη σεβασμού της φύσης των ζώων και να ενισχύει την πειστικότητα της θέσης της ότι η υπερβολική αγάπη προς τα ζώα τα καθιστά δυστυχή, καθώς τους αφαιρεί την πραγματική τους υπόσταση.

Επιπλέον στοιχεία:

- **γ' ενικό και πληθυντικό πρόσωπο** («Έχει αποδειχτεί λοιπόν ότι τα τελευταία χρόνια όλο και περισσότεροι υιοθετούν ένα κατοικίδιο»)
- **αλήθειες - πραγματικά γεγονότα - παρατήρηση της καθημερινότητας** («Το διαδίκτυο έχει κατακλυστεί από εικόνες σκυλιών να φοράνε γραβάτα, να τρώνε με μαχαιροπίρουνο ή να απολαμβάνουν τη βόλτα τους με ακριβά ρούχα και αξεσουάρ επώνυμων οίκων μόδας, τόσο κομψά που δεν μοιάζουν πια με ζώα»)

B3. α) Το ύφος της τελευταίας παραγράφου του κειμένου 1 είναι συμβουλευτικό (**γ**)

Η συντάκτρια του κειμένου 1 υιοθετεί στην τελευταία παράγραφο συμβουλευτικό ύφος. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της **άνω κάτω τελείας** («να θυμάστε το εξής:») με την οποία εφιστά την προσοχή των αναγνωστών σε αυτά που θα ακολουθήσουν, δηλαδή σε όσα πρέπει να θυμούνται, αν αποκτήσουν ένα ζώο. Ο συμβουλευτικός τόνος επιτυγχάνεται και μέσω της **προστακτικής έγκλισης** («αναλογιστείτε») και του **β' πληθυντικού** προσώπου με τα οποία απευθύνεται με άμεσο και παραστατικό τρόπο στους αναγνώστες (ξεκαθαρίστε», «είστε»), δίνει την αίσθηση διαλόγου μαζί τους και με επικοινωνιακή διάθεση τους καλεί να σκεφθούν αν μπορούν να αναλάβουν την ευθύνη της υιοθεσίας ενός ζώου.

β) Η συντάκτρια του κειμένου 1 επιλέγει να κλείσει το κείμενο της με συμβουλευτικό τόνο. Συγκεκριμένα, με μια μακροσκελή αναφορά στη διαχρονική προσφορά των ζώων προς τον άνθρωπο καθώς και στην εξέλιξη της μεταξύ τους σχέσης επηρεάζει τον αναγνώστη συναισθηματικά και έτσι δημιουργεί το κατάλληλο κλίμα ώστε να υποδείξει και την ανάγκη οι άνθρωποι να τηρήσουν μια πιο ώριμη στάση απέναντι στα ζώα. Με αυτόν τον τρόπο η συντάκτρια του κειμένου 1 προβληματίζει τους αναγνώστες και τους ευαισθητοποιεί σχετικά με το θέμα της ανάληψης της φροντίδας ενός ζώου τονίζοντας ότι πρόκειται για μια θαυμάσια επιλογή αρκεί να γίνεται με υπευθυνότητα και ύστερα από ώριμη σκέψη.

Επιπλέον στοιχεία

- **υποτακτική** («να θυμάστε», «να σταθείτε»)
- **εμφατική διατύπωση** («τόσο σημαντικής επιλογής»)
- **υποθέσεις** («αν μπορείτε», «Αν πάλι είστε έτοιμοι»)

Γ. Στο ποίημα του Γ. Ρίτσου «Άργος, ο σκύλος του Οδυσσέα» αναδεικνύεται η αρετή της πίστης και της αφοσίωσης στον άλλο. Ο Άργος σαν πιστός φίλος περιμένει για χρόνια την επιστροφή του αφεντικού του, του Οδυσσέα, όπως του αποκαλύπτει απευθυνόμενος σε αυτόν σε **β' πρόσωπο** («Αφέντη τόσα χρόνια που λειπες») ακόμα και αν οι συνθήκες διαβίωσής του, τις οποίες **περιγράφει** γλαφυρά, («εδώ απορριγμένος ...απάνου στην κοπριά που 'χουν για τα χωράφια. Αγκάθια και τσιμπούρια μπηχτήκαν στο πετσί μου.») είναι άθλιες λόγω της εγκατάλειψης. Αυτήν την κατάντια καλεί με αγωνία να δει ο Οδυσσέας ζητώντας την αγάπη και το έλεός του, κάτι που εκφράζεται με **τη διπλή παύλα** (« — κοιτάξέ με —»). Στη συνέχεια, εξομολογείται πόσο νοστάλγησε τη σχέση και το συναισθηματικό δέσιμο με το αφεντικό του («Τόσα χρόνια, αφέντη, και δεν είχα σε ποιόνε να κουνήσω την ουρά μου.») και σε μια σύντομη **αναδρομή σε μορφή ερώτησης** («Πού 'ναι τα πρωινά μας με τη δροσιά στα δάση, τα νερά, τα φύλλα, το κυνήγι, τα πολύχρωμα πούπουλα στον αέρα τα βράδια;») αναπολεί τις κοινές τους

δραστηριότητες. Η ύστατη, υπέρτατη και άκρως συγκινητική έκφραση της αγάπης και της αφοσίωσής του αισθητοποιείται μέσα από την παράκλησή του, μέσω της **προστακτικής έγκλισης** («Βάλε το χέρι σου ανάμεσα στα αυτιά μου»), να δεχθεί το χάδι και την τρυφερότητα του Οδυσσέα, για να μπορέσει ύστερα να πεθάνει ήσυχος.

Η συγκινητική αυτή ιστορία μας κάνει να αναρωτηθούμε για τη σημερινή σχέση του ανθρώπου με τα ζώα. Δυστυχώς, είναι πολλά και καθημερινά τα περιστατικά κακοποίησης ή βάνανσης εκμετάλλευσης των ζώων. Είναι όμως αντίστοιχα πολλές και οι φιλοζωικές εκδηλώσεις των ανθρώπων σε ατομικό ή συλλογικό επίπεδο, ανθρώπων που εκτιμούν την αξία των ζώων και τα φροντίζουν με αμέριστη αγάπη.

Δ. Ομιλία

Προσφώνηση: Αγαπητοί συνδημότες,

Πρόλογος:

Είναι γνωστή και άξια επαίνου η δράση της Φιλοζωικής Οργάνωσης του Δήμου μας και εξαιρετικά σημαντική η σημερινή εκδήλωση για το θέμα των αδέσποτων ζώων της περιοχής μας. Είναι γεγονός ότι, ενώ πολλοί από εμάς θεωρούμε τον εαυτό μας φιλόζωο, δεν είμαστε ενημερωμένοι για τον τρόπο διαχείρισης απαιτητικών καταστάσεων που αφορούν τα ζώα, ενώ συχνά η υπερβολική μας αγάπη για αυτά μας οδηγεί σε λάθος πρακτικές ως προς τη φροντίδα τους. Ως εκπρόσωπος των μαθητών των σχολείων του Δήμου μας θα ήθελα, λοιπόν, να καταθέσω τις απόψεις μου για την ορθή συμπεριφορά απέναντι στα ζώα αλλά και να τονίσω τη μεγάλη προσφορά τους προς τον άνθρωπο.

Κυρίως θέμα

1^ο ζητούμενο: Οφέλη του ανθρώπου από τα ζώα

→ Επιχειρήματα των κειμένων

- Σχέση συντροφική και συναισθηματική
- Αστείρευτη αγάπη, τρυφερότητα και ευτυχία
- Συντροφικότητα
- Αντιμετώπιση της μελαγχολίας
- Σταθερό πρόγραμμα στην καθημερινή ζωή
- Σωματική άσκηση, αναζωογόνηση, κίνητρο για ζωή

→ Επιχειρήματα δικά μου

- Αγχολυτική δράση
- Αντιμετώπιση, της κατάθλιψης και της απομόνωσης
- Απομάκρυνση από τα προβλήματα της καθημερινότητας
- Κοινωνικοποίηση
- Καταπολέμηση της μοναξιάς
- Θεραπευτική δράση, βελτίωση της υγείας, ταχύτερη ανάρρωση
- Απώλεια βάρους
- Διευκόλυνση της γλωσσικής ανάπτυξης
- ενίσχυση των κοινωνικών δεξιοτήτων του παιδιού
- Ηθικοποίηση (αρετές: αποδοχή, πίστη, φιλία, προσφορά, υπευθυνότητα)

- Ζώα συντροφιάς-οδηγοί τυφλών

2° ζητούμενο: τρόποι προστασίας

❖ Άτομο

→ Επιχειρήματα κειμένων

- Υιοθέτηση ζώων με υπευθυνότητα
- Ανάλυση της δέσμευσης φροντίδας ενός ζώου ύστερα από ώριμη σκέψη
- Αποφυγή της υπερβολικής αγάπης προς τα ζώα
- Αποφυγή της μεταχείρισης των ζώων ως αντικείμενα που ικανοποιούν τον εγωισμό ή την αισθητική των ιδιοκτητών τους
- Σεβασμός στην ιδιαίτερη φύση τους, κατανόηση των ιδιαίτερων αναγκών τους

→ Επιχειρήματα δικά μου

- Παροχή μόνιμης και όχι περιστασιακής φροντίδας
- Παροχή ασφαλών συνθηκών διαβίωσης σε κατάλληλους χώρους
- Κατάλληλη και επαρκής διατροφή
- Φροντίδα για την καθημερινή εξάσκησή τους
- Φροντίδα της υγείας και της υγιεινής των ζώων
- Απαλλαγή από την κυριαρχία της ατομοκεντρικής νοοτροπίας στη σχέση μας με τα ζώα
- Εκπαίδευση των ζώων όπου αυτό είναι απαραίτητο και εφικτό
- Ενημέρωση για τις μορφές βίας και κακοποίησης των ζώων και καταγγελία αυτών των φαινομένων στους αρμόδιους φορείς
- Εθελοντική δράση για την προστασία των αδέσποτων ή υπό εξαφάνιση ζώων

❖ Πολιτεία

→ Επιχειρήματα δικά μου

- Θέσπιση νόμων για την προστασία των ζώων
- Εφαρμογή αυστηρών ποινών για κάθε μορφή κακοποίησης ζώων
- Εκστρατεία ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για τα δικαιώματα των ζώων
- Διοργάνωση εκδηλώσεων και φιλοζωικών δράσεων για την προστασία των ζώων
- Χρηματοδότηση των φιλοζωικών οργανώσεων από τους Δήμους
- Διασφάλιση αναγκαίων πόρων για αντιμετώπιση προβλημάτων σχετικών με τη φροντίδα των ζώων (ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, στείρωση, δημιουργία χώρων προσωρινής φύλαξης, διευκόλυνση της διαδικασίας υιοθεσίας, καταφύγια αδέσποτων και άγριων ζώων, κ.λ.π.)

Επίλογος

Όπως αντιλαμβάνεστε, τα ζώα και ο άνθρωπος αναπτύσσουν μεταξύ τους μια σχέση που δεν είναι μόνο πρακτική υπόθεση αλλά και υπόθεση ηθικής. Ο νοήμων άνθρωπος, που ως έλλογο ον μπορεί να τιθασεύσει τα ορμέφυτά του ένστικτα, οφείλει να προστατεύει τα ζώα, από τα οποία εξάλλου μπορεί να αποκομίσει πολλαπλά οφέλη, αν κατανοήσει και σεβαστεί τη φύση τους. Ας προσπαθήσουμε, λοιπόν, όλοι να συμπεριφερόμαστε στα ζώα με έμπρακτη αγάπη και με το ενδιαφέρον που τους αξίζει!

Αποφώνηση: Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας!